

Drogues i Conductes Addictives

2014/2015

Codi: 102859

Crèdits: 3

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502442 Medicina	OT	2	2

Professor de contacte

Nom: Albert Fernández Teruel

Correu electrònic: Albert.Fernandez.Teruel@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Rosa Maria Escorihuela Agulló

Esther Martinez Membrives

Yolanda Pardo Cladellas

Beatriz Molinuevo Alonso

Prerequisits

Coneixements bàsics dels processos psicològics bàsics.

Comprensió d'anglès escrit.

Objectius

L'assignatura Drogues i Conductes Addictives s'imparteix a segon curs del Grau de Medicina.

L'objectiu general de l'assignatura es garantir que l'alumne conegui la dinàmica de la conducta addictiva desde una perspectiva biopsicosocial.

L'assignatura ofereix una visió actual sobre els diversos mecanismes biològics, psicològics i socials implicats en l'inici i el manteniment de la conducta addictiva, fent especial èmfasi en les troballes

científiques més destacades des de perspectives bàsiques i aplicades. S'introduiran conceptes bàsics per entendre les addiccions (tolerància, dependència, síndrome d'abstinència entre d'altres).

S'explicaran els mecanismes biològics, psicològics i socials subjacents a les drogodependències així com les propietats de les diferents substàncies considerades com a addictives i de conductes

classificades com a addiccions comportamentals. Es farà menció als diagnòstics, tractaments i utilitats terapèutiques més comuns de cadascuna de les diverses famílies de drogues.

Competències

- Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.
- Demostrar que comprèn els agents causants i factors de risc que determinen els estats de salut i el desenvolupament de la malaltia
- Demostrar que comprèn les manifestacions de la malaltia sobre l'estructura i funció del cos humà
- Formular hipòtesis i recollir i valorar de manera crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic.
- Indicar la terapèutica més adequada dels processos aguts i crònics més prevalents, així com dels malalts en fase terminal
- Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.

Resultats d'aprenentatge

1. Comprendre les manifestacions de les principals patologies sobre l'estructura i la funció del cos humà
2. Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.
3. Descriure els factors generals i locals que influeixen en el desenvolupament de les malalties
4. Descriure els mecanismes del dolor i altres símptomes freqüents en la fase terminal i establir un pla terapèutic.
5. Formular hipòtesis i recollir i valorar de manera crítica la informació per a la resolució de problemes seguint el mètode científic.
6. Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.

Continguts

Tema 1. Conceptes bàsics sobre addiccions

Tema 2. Mecanismes explicatius del consum de drogues

Tema 3. Models animals del consum de drogues

Tema 4. Addiccions conductuals

Tema 5. Cafeïna i altres xantines

Tema 6. Nicotina i tabaquisme

Tema 7. Cannabinoïds

Tema 8. Alcohol i alcoholisme

Tema 9. Cocaïna i amfetamina

Tema 10. Drogues de disseny

Tema 11. Heroïna i altres opiàcis

Tema 12. Avaluació, diagnòstic i tractament de la conducta addictiva

Metodologia

L'assignatura consta de les següents activitats formatives:

- Classes teòriques: Es realitzaran diverses sessions prèviament programades on s'impartiran els temes de l'1 a l'12.

- Seminaris especialitzats: Hi haurà dos seminaris: 1) un seminari sobre la legalització del consum de substàncies i 2) un seminari sobre avaluació, diagnòstic i tractament de la conducta addictiva. Tindran lloc en una aula amb horari prèviament programat.

- Pràctica d'aula: Es realitzarà una pràctica d'aula relacionada amb el tema 8 de l'assignatura on es treballaran casos clínics.

- Classes virtuals: Es facilitaran diversos recursos d'autoaprenentatge a través del Campus Virtual.

Tota la informació referent a l'assignatura, com ara la normativa general del curs, calendari de classes i de pràctiques, mecànica de revisió d'exàmens, avisos i notes, es trobarà al Campus Virtual que serà el mitjà de comunicació oficial amb els alumnes.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	20	0,8	2, 5, 6
Pràctiques d'aula	2	0,08	5, 6
Seminaris especialitzats	4	0,16	2
Tipus: Supervisades			
Classes virtuals	2	0,08	6
Tipus: Autònomes			
Estudi personal, consulta de bibliografia, resolució de problemes, realització de treballs	43	1,72	5, 6

Avaluació

Requisits per superar l'assignatura

- Proves d'elecció múltiple: Nota mínima de 5.
- Seminaris i pràctica d'aula: Assistència i nota mínima de 5 a l'avaluació que es realitza a l'aula el dia en què està programada l'activitat.

Proves d'elecció múltiple (70% de la nota final)

Avaluació parcial eliminatòria

Hi haurà dos exàmens parcials eliminatoris. El primer parcial inclourà preguntes dels temes 1 al 6 i de les classes virtuals. El segon parcial inclourà preguntes dels temes 7 al 12 i dels seminaris i pràctica d'aula. Els alumnes que hi participin i que superin els exàmens (un o tots dos) amb una nota de 5 o superior, hauran superat la part de l'assignatura corresponent.

Les preguntes d'elecció múltiple tindran cinc alternatives, es descomptaran els encerts a l'atzar (encerts - ¼ dels errors) i es transformarà decimalment la nota. La correcció de les proves serà sotmesa a tots els requisits psicomètrics.

Si les dues notes parcials són iguals o superiors a 5, es calcularà la nota final fent el promig de les dues notes parcials. Si una o dues notes parcials són inferiors a 5 l'assignatura no queda superada i cal presentar-se a la següent convocatòria (examen final).

Examen final

Aquesta prova tindrà el mateix format que els exàmens parcials anteriors. Hi haurà un examen que correspondrà a la primera part de l'assignatura (primer parcial) i un altre que correspondrà a la segona part (segon parcial). Els alumnes hauran de fer un parcial o tots dos (per separat) en funció de la matèria que hagi quedat superada (nota de 5 o superior) en els exàmens parcials.

Preguntes curtes (30% de la nota final)

Al final de les activitats "Seminari" i "Pràctica d'Aula" hi haurà una avaluació (preguntes curtes). Els alumnes que no superin aquesta part tindran l'opció de recuperar-la el mateix dia de l'examen final de l'assignatura. El format serà el mateix (preguntes curtes). Cada seminari o pràctica d'aula suposa el 10% de la nota final.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova d'elecció múltiple	70%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6
Seminaris i pràctica d'aula: Preguntes curtes (dia de l'activitat)	30% (10% cada activitat)	1	0,04	1, 2, 3, 5, 6

Bibliografia

Echeburúa, E. (1999). ¿Adicciones... sin drogas? Las nuevas adicciones: Juego, Sexo, Comida, Compras, Trabajo, Internet... Bilbao: Descleé de Brouwer.

Feldman, R. S., Meyer, J. S. i Quenzer, L. F. (1997). Principles of neuropsychopharmacology. Sunderland, Massachusetts: Sinauer Associates, Inc.

Fernández-Teruel, A. (2008). Farmacología de la conducta. De los psicofármacos a las terapias psicológicas. Bellaterra, Barcelona: Servei de Publicacions de la UAB.

Goldstein, A. (2003). Adicción: de la biología a la política de drogas. Barcelona: Ars Medica.

Graña, J. L. (1994). Conductas adictivas: teoría, evaluación y tratamiento. Madrid: Debate.

Lorenzo, P., Ladera, J.M., Leza, J.C. i Lizasoain, I. (2009). Drogodependencias: Farmacología. Patología. Psicología. Legislación. Madrid: Médica Panamericana

Snyder, S.H. (1996). Drugs and the brain. New York: Scientific American Library.

Enllaços d'interès

- <http://www.socidrogalcohol.org/> (Sociedad Científica Española de estudios sobre el alcohol, el alcoholismo y las otras toxicomanías)
 - Monografies: Alcoholisme/Alcohol, Opiacis, Tabac, Cànnabis, Cocaïna, Drogues Recreatives
 - Guies clíniques: Alcoholisme, Opiacis, Tabaquisme, Cocaïna
 - Manuals: Manual de adicciones para médicos especialistas en formación, Manual de adicciones para psicólogos especialistas en psicología clínica en formación
- <http://www.nida.nih.gov/> (National Institute on Drug Abuse)

- Drugfacts
- Infofacts
- Topics in brief
- <http://www.pnsd.msc.es/> (Plan Nacional sobre Drogas)
- <http://www.aspb.es/quefem/atenciodroga.htm> (Agència de Salut Pública. Pla d'acció sobre drogues de Barcelona)
- <http://www.who.int/es/> (Organización Mundial de la Salud)
- <http://www.emcdda.europa.eu/> (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction)
- <http://www.irefrea.org/> (Institut Europeo de Estudios en Prevención)